

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 20
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἑρμοῦ—264

Τὰ εὐάρεστα ἀποτελέσματα τῆς κατὰ τὴν Κυριακὴν ἀναπαύσεως καταδείκνυνται θαυμασίως διὰ τῆς συστάσεως τῶν Κυριακῶν Σχολείων πρὸς φρησκευτικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τε παίδων καὶ τῶν νέων. Ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ καὶ ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς τὸ σύστημα τοῦτο τὰ μάλιστα ἐπικρατεῖ. Ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχουσι περὶ τὰς 300,000 ἀτόμων, ἅτινα ἐκουσίως διδάσκουσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐκ τῶν Γραφῶν εἰς πλείονας τῶν 3,000,000 νέων καὶ παίδων. Ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις λέγεται, ὅτι ὑπάρχουσιν 69,874 Κυριακὰ Σχολεῖα μετὰ 753,000 διδασκάλων, καὶ 5,790,000 μαθητῶν· ἐν Καναδᾷ, 4,400 σχολεῖα μετὰ 35,745 διδασκάλων καὶ 271,381 μαθητῶν. Ἡ ἐπίδρασις τῶν Κυριακῶν τούτων Σχολείων ἐπὶ τὰς οἰκογενεῖας περιγράφεται ἀλλοῖς ἐν τινι ἐπιστολῇ πρὸς τὸν συγγραφέα τοῦ ἄρθρου τούτου ἐν ᾗ μνημονεύεται ἡ κατάστασις γνωστῆς τινος οἰκογενείας. Οἱ γονεῖς ἦσαν πενέστατοι· ὁ πατὴρ ἦτο μέθυτος· ἡ μήτηρ κατέβαλλε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ ν' ἀναθρέψῃ ἐννέα τέκνα. Αὐτὰ δὲ ἡ ἰδία καὶ τοὶ ἀπαίδευτος, ἠγάπα νὰ συχνάζωσι τὰ τέκνα τῆς εἰς τὰ Κυριακὰ Σχολεῖα. Ἐξ ἐκ τῶν ἐννέα ἐκείνων τέκνων, διὰ τῆς ἐπιρροῆς τῆς Κυριακῆς ταύτης διδασκαλίας ἐγένοντο ἄνδρες καὶ γυναῖκες θεοσεβεῖς. Ἀπὸ τῶν ὑπερεπτακισχιλίων παιδιῶν, τὰ ὅποια ἐξῆλθον ἐκ τινος τῶν Κυριακῶν Σχολείων ἐν Βερμιγγάμῃ, δύο μόνον ἐγνώσθησαν ὅτι ἠθέτησαν τοὺς νόμους τῆς πατρίδος τῶν καὶ ἐτιμωρήθησαν ὑπ' αὐτῶν. Πολλοὶ διακριθέντες ἄνδρες (ὡς ὁ Ἀβραάμ Αἰνκολν, Πρόεδρος ποτε τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ὁ Λόρδος Κ. Ἀδερλέϋ, καὶ ὁ Λόρδος Σέλβωρν) ὑπῆρξαν διδασκαλοὶ ἢ μαθηταὶ Κυριακῶν Σχολείων, καὶ ἔλαβον τὴν πρώτην ὠθησιν τοῦ ἐναρέτους ζῆν διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν Κυριακῶν Σχολείων. Ἡ δὲ διδασκαλία αὕτη οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς διδασκόμενους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διδάσκοντας ἐπιδρά. Παρρητήρησατε τὴν ἀσκησιν τοῦ πνεύματος, τὴν δύναμιν τῆς αὐταπαρνήσεως, τὴν ἐπιθυμίαν

τοῦ ἀγαθοεργεῖν, καὶ τὴν ἀπαιτουμένην νοημοσύνην πρὸς διατήρησιν ὑπὲρ τὰ ἑκατομμύρια διδασκάλων τῶν Κυριακῶν Σχολείων εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν τῆς ἀγάπης. Οὐδεὶς μισθοδοτεῖται, καὶ τὰ παῖδια γίνονται δεκτὰ ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑλικῆς ὑποχρεώσεως. Τοῦτο λοιπὸν τὸ θαύρεστον ἔργον δὲν ἡδύνατο νὰ προοδεύσῃ ἄνευ τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως. Τὰ Κυριακὰ Σχολεῖα δὲν εὐδοκίμουσιν εἰς τόπους, ἐνθα οἱ ἄνθρωποι εἰσιν ἐκδοτοὶ εἰς ἐργασίαν ἢ εἰς διασκέδασεις κατὰ τὰς Κυριακάς. Τὸν χειμῶνα τοῦ 1875 ἐφημερίδες τινὲς τοῦ Λονδίνου διὰ συντομωτάτης εἰδοποιήσεως ἀνήγγελλον, ὅτι ἡ Α. Μ. ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας ἐσυνείησε νὰ συνάξῃ εἰς τὸν πύργον Οὐίνδσορ ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν τὸ ἑσπέρας τὰ τέκνα τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἀκολουθῶν τῆς, καὶ νὰ διδάσκῃ εἰς αὐτὰ ἡ ἰδία τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Θαύρεστον παράδειγμα τῆς ὑπερτάτης γυναικὸς τοῦ κράτους! Εἶθε νὰ τὸ μιμηθῶσι καὶ ἄλλαι πολλαί! Ἡ Α. Μ. ἐπανειλημμένως ἀπέδειξε καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς περὶ τῆς τηρήσεως τῆς Κυριακῆς. *

Η ΡΟΖΑ

Ἡ ΤΑ ΔΥΟ ΦΡΟΥΡΙΑ

[Συνέχεια καὶ τέλος].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Ὁ Ἰππότης Ἐμβῆς ἐπιστρέφει εἰς τὸ Φρούριον αὐτοῦ.—Υπόσχεται ὅτι θέλει δώσει πᾶσαν χάριν, τὴν ὅποیان ἡ Ρόζα ἠθελε ζητήσει.—Αὕτη ἀπαιτεῖ, ὡς δικαίαν, τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ πατρὸς τῆς καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν κτημάτων αὐτοῦ.—Συνδιαλλαγὴ τῶν δύο Ἰπποτῶν.

Ὁ κύριος τοῦ Φρουρίου τῶν Αἰχμαλώτων Ἰππότης Ἐμβῆς ἐπανῆλθε τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐπεριμένετο συν-οδεύμενος ὑπὸ δύο εὐγενῶν πολεμιστῶν. Ἐνώπιον δὲ τούτων ἡ Κυρία Χίλδα διηγήθη ὅτι ὁ μονογενὴς υἱὸς αὐτοῦ πίπτων εἰς τὸ φρέαρ διέτρεξε τὸν ἑσχατον κίν-

δυνον και παρεστήσεν εις αὐτοὺς ὅτι τὸ μέρος τοῦ ἐνδύματός του, τὸ ὁποῖον ἐκρατῆθη ὑπὸ τῆς ἀρπάγης ἐπλησίαζε νὰ σχισθῇ μέχρι τῆς ἄκρας, ὅτε αὐτὸς ἀπεσπᾶσθαι ἀπὸ τῆς ἀρπάγης. Ὁ δὲ πατὴρ του ἐκ τῆς περιγραφῆς τοῦ ἐσχάτου κινδύνου τοῦ υἱοῦ του πεσόντος εἰς τὸ φρέαρ, ἐτρόμαξε καὶ κατέστη ὡχρότατος. Ὅστις δὲ ἐγνώριζε τὰ φρονήματα τοῦ Κυρίου Ἐμβῆ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι αὐτὸς ὀλίγον ἐφρόντιζε περὶ Θεοῦ, καὶ ὁμῶς αὐτὸς μετὰ πολλῆς συγκινήσεως ἀνέκραξε «Βεβαίως· Πρόνοιά τις διαπράξατο τοῦτο!» «Ὑπάρχει ἀναμφιβόλως Θεία Πρόνοια,» εἶπεν ἡ Κυρία, «καὶ ἄγγελός τις ἐπέμφθη, ὅπως σώσῃ αὐτὸν ἀπὸ φοικιδῆ θάνατον· ὁ δὲ ἄγγελος εἶναι αὕτη ἡ κόρη ἡ ἱσταμένη ἐνταῦθα.» Ὁ Ἰππότης Ἐμβῆς καὶ οἱ δύο εὐγενεῖς πολεμισταὶ θεώρουν μετ' ἐκπλήξεως καὶ μεγάλης τιμῆς τὴν νεαρὰν μορφήν, ἧς οὔτε τὴν χάριν, οὔτε τὴν εὐσεβῆ ἐκφρασιν τοῦ προσώπου ἠδύνατο νὰ κρύψωσι τὰ πενιχρά καὶ χονδροειδῆ ἐνδύματα. «Δημοτελῶς διακηρύττω,» ἀνέκραξεν ὁ Ἰππότης Ἐμβῆς, «ἐνώπιον τῶν εὐγενῶν τούτων Βαρώνων ὅτι θέλω ἀπονεῖμει ὅποιανδήποτε χάριν ἤθελέ μοι ζητήσῃ ἡ νεῆνις αὕτη, διότι μὲ ἔχει καθυποχρεωμένον σώσασα τὸν υἱόν μου.»

Ἡ δὲ Ρόζα, προχωρήσασα ὀλίγα βήματα, ἀνέβλεψε σταθερῶς πρὸς τὸν Ἰππότην καὶ μετὰ ἀξιοπρεπείας καὶ πλήρους παρρησίας εἶπε, πρὸς θαυμασμὸν πάντων τῶν παρόντων, «Ἀφοῦ ἐδώκατε τὴν ὑμετέραν ὑπόσχεσιν ἐνώπιον τοιούτων μαρτύρων, δὲν θέλετε δυνηθῆ, γινώσκω καλῶς, νὰ ἀποποιηθῇτε τὴν αἰτησίαν μου· ἀλλὰ, Κύριε Ἰππότε, δὲν ζητῶ τι παρ' ὑμῶν, ὡς χάριν, τὸ ἀπαιτῶ, δικαιοματικῶς, ἀπαιτῶ νὰ ἔλυσθαι ἐλευθέρωσθε τὸν φίλτατόν μου πατέρα, τὸν Ἰππότην Ἐλβέρτον καὶ νὰ ἀποδώτῃτε εἰς αὐτόν τὸ Φρουρίον του καὶ τὰ ἐπίλοιπα τῶν κτημάτων του, τῶν ὁποίων ἀδικώτατα ἐστερήθη.» Βαθεῖα τότε σιωπὴ καὶ ἀκίνησις ἐπεκράτησαν ἐπὶ ἱκανὰς στιγμὰς· οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων ἐστράφησαν πρὸς τὸν Ἰππότην Ἐμβῆν, τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον φανερά ἐδείκνυε τὴν διατρέχουσαν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ πάλιν. «Λάβε ὁπότερον τῶν Φρουρίων θέλεις,» ἀνέκραξε τέλος, «ἀλλὰ δὲν δύναμαι, δὲν θέλω νὰ ἀπολύσω τὸ ἔχθρόν μου!»

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ σύζυγός του γονυκλιτῶς παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐνδώσῃ· ἀλλ' εἰς μάτην. Τότε νευσάσας αὐτῆς ἐγονάτισεν ὁ Ἐβάρδος καὶ συγκλείσας τὰς ἐαυτοῦ χεῖρας διηγήθη μετὰ λόγων συγκινητικῶν τὸν ἐσχάτον κίνδυνον, ὃν διέτρεξεν εἰς τὸ βάθος τοῦ φρέατος, καὶ τὸ ὅτι ἡ ἀγαθὴ Ρόζα ἐξέριψο-κινδύνευσε τὴν ἰδίαν αὐτῆς ζωὴν πρὸς σωτηρίαν αὐτοῦ. Ἠδρόκησε λοιπὸν ὁ Θεὸς νὰ εἰσδύσωσιν οἱ λόγοι τοῦ παιδὸς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πατρὸς του. Τότε ἡ μὲν ἐκφρασίς τοῦ πρωτόπου ἐντελῶς μετεβλήθη, ἡ δὲ Κυρία Χίλδα ἐναγκαλισθεῖσα αὐτὸν εἶπε, μὲ χαμηλὴν φωνήν, «ἀγαπητέ μοι σύζυγε, μὴ διστάσῃς νὰ ὑπακούσῃς εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς καρδίας σου, ἀπόδος ἀμέσως τὴν ἐλευθερίαν· εἰς τὸν ἀγαθὸν Ἰππότην καὶ ὅσα ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν. Δύναμαι δὲ νὰ σὲ δια-

βεβαιώσω, πρὸς εὐχαρίστησίν σου, ὅτι δὲν ἐγνώρισας τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ καὶ ὅτι εἶναι ἄξιος τῆς ἐξαιρέ-

τοῦ ὑπολήψεώς σου. Διὰ τῆς πράξεως ταύτης θέλεις διὰ βίου ἐξασφαλίσῃς εἰς σεαυτὸν ἀληθῆ φίλον. Πολλὰ προσέτι ἔχω νὰ εἴπω περὶ τῆς θαυμασίας θυγατρὸς σου, ἣν ἀγαπῶ σχεδόν, ὅσον σὲ καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

Ἦλθον τῶν ἰσχυρῶν λόγων αὐτῆς καὶ ἡ παρουσία τῶν δύο εὐγενῶν πολεμιστῶν, αἵτινες ἔχαιρον ἐξαιρετὸν ὑπόληψιν παρὰ τῷ Δουκί, ἐπενήργησε πολὺ εἰς τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Κυρίου Ἐμβῆ. Διότι παρετήρησεν ὅτι οὗτοι ἐθαύμαζον τὰ μέγιστα τὸν ἡρώισμόν τῆς Ρόζας καὶ τὴν ἀξιοπαίον διάθεσιν, ἣν ἔδειξε πρὸς σωτηρίαν τοῦ τέκνου τοῦ ἐχθροῦ τῆς. Ἀποσυρθεῖσα ἡ Ρόζα πρὸς τὸ ἄκρον τῆς αἰθούσης, περιέμενε τὸ ἀποτέλεσμα· ἐλπίς δὲ καὶ φόβος ἀδιακόπως ἐπλήρουσιν τὴν καρδίαν αὐτῆς· αἱ χεῖρες αὐτῆς ἦσαν ἐν τῷ μετὰ τὸ συμπεπλεγμέναι μὲ τὰς χεῖρας τῆς νεωτέρας θυγατρὸς τοῦ Ἰππότητος Ἐμβῆ. Κατὰ προσταγὴν δὲ τῆς Κυρίας Χίλδας ἡ θυγάτηρ τῆς προσεκάλεσε τὴν Ρόζαν νὰ πλησιάσῃ, ὁ δὲ Ἰππότης Ἐμβῆς ἐγερεῖται· ἐπροχώρησεν ἱκανὰ βήματα πρὸς αὐτὴν ἐρχομένην καὶ εἶπε, «Ἡ Κυρία Χίλδα μὲ βεβαίωσεν ὅτι ὁ χαρακτῆρ τοῦ Ἰππότητος Ἐλβέρτου δὲν εἶναι τοιοῦτος, ὅποιον πρὸ πολλοῦ ὑπέθετον· ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι ὅσον ἀξιόλογος καὶ ἂν ἦναι αὐτὸς δὲν θέλει λησμονῆσαι τὸ παρελθόν. Εἶναι ἤδη ἐλεύθερος· τὸ Φρουρίον του θέλει ἀποδοθῇ

εἰς αὐτόν, ἡ δὲ εὐχαρίστας τῆς εὐαρέστου ταύτης πρὸς αὐτὸν ἀγγελίας ἀνῆκει δικαιωματικῶς εἰς σέ. Ὑπαγε, λοιπόν, καὶ εἶθε ἀμφοτέροι· νὰ εὐδαιμονήτε.»

Οἱ δὲ δύο ἄνδρες οὐ μάρτυρες συνεχάρησαν τὸν ἱππότην Ἐμβῆν καὶ θερμῶς ἐπήνεσαν αὐτὸν νικῶντα σὰς ἑαυτοῦ προλήψεις. Ἐπειτα δὲ ἐστρεψαν νὰ προσ-αγορεύσωσι τὴν Ῥόζαν, ἀλλ' αὐτὴ εἶχε μεταβῆ εἰς δωμάτιον, ὅπου ἡ Κυρία Χίλδα πρηνητικῶς εἶχεν ἐτοιμάσει πλήρη καὶ ὥραϊαν στολὴν δι' αὐτήν. Ἡ δὲ μελαγχρινὴ βαφὴ ἐξηλείφθη ἀπὸ τοῦ ὥραϊου προσώπου τῆς, καὶ ἀφοῦ ἐνεδύθη, ὡς ἔπρεπεν εἰς τὴν κοινωνικὴν τῆς τάξιν, ἡ Κυρία Χίλδα προσέφερεν εἰς αὐτήν τὰ κειμήλια, τὰ ὅποια εἶχον ἀρπαγῇ ἐκ τοῦ Εὐτυχοῦς Φρουρίου. «Προσφίλης νεαρά μου φίλη,» εἶπεν αὐτῇ, αἰδοῦ τὰ κειμήλια τῆς ἐξαιρέτου μητρός σου, τὰ ὅποια ὅτε μοι παρεδόθησαν ὑπὸ τοῦ συζύγου μου, εἶχον ἀποφασίσει οὐδέποτε νὰ οἰκειοποιηθῶ. Ὅα μὲ ὑποχρέωσης ἂν τὰ φορέσῃς σήμερον.» Ἡ δὲ φιλόστοργος θυγάτηρ ἐκλαυσεν ἐπὶ τῇ θεᾷ τῶν κοσμημάτων τούτων, ἅτινα ἀνεκάλουν τὸ θάνατον τῆς μητρός τῆς· ἀλλὰ συγχρόνως ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν μνήμην αὐτῆς τὴν συμβουλήν τῆς ἀποθησκούσης εὐσεβοῦς μητρός, συμβουλήν, ἥτις ὑπῆρξεν ὁ ὁδηγὸς καὶ ἡ παρηγορία αὐτῆς κατὰ τὰς δεινὰς περιστάσεις καὶ τὰς ἀπροσδοκήτους θλίψεις. Ἐχαιρε δέ, διότι κατὰ τὴν τρυφεράν τῆς ἡλικίας εὐτύχησε νὰ ἔχῃ τοιαύτην μητέρα.

Ἐν δὲ τῷ δεσποτικῷ εὗρε τὸν πατέρα τῆς ἐνδε-δωμένου στολὴν ἱππότου. Ὁ Κύριος Ἐλβέρτος εἶχε πληροφορηθῇ παρὰ τῶν δύο πολεμιστῶν περὶ ὅλων τῶν διατρεχάντων· ἀλλ' αὐτοὶ ἀνέφερον ἰδίως τὴν πεποιθήσιν τοῦ ἱππότου Ἐμβῆ, ὅτι ὁ αἰχμάλωτός του οὐδέποτε ἤθελε συγχωρῆσαι τὰς προσβολὰς τὰς ὁποίας ὑπέστη. «Τοὺς ἔστειλα,» εἶπεν ὁ ἱππότης Ἐλβέρτος πρὸς τὴν Ῥόζαν, «ἵνα παρακαλέσωσι τὸν ἱππότην Ἐμβῆ νὰ μοι ἐπιτρέψῃ νὰ συνδιαλεχθῶ μετ' αὐτοῦ πρὶν ἀναχωρῆσω ἐντεῦθεν. Ὁ δὲ πρῶν ἐχθρὸς μου θέλει βεβαιωθῇ ὅτι ὁ χριστιανὸς δύναται νὰ συγχωρῇ, ὡς ἐλπίζει καὶ αὐτός νὰ λάβῃ συγχώρησιν παρὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς αὐτοῦ. Ἀποχώρησον ἀγαπητόν μου τέκνον· ταχέως θέλω σὲ ἀκολουθήσει.»

Τί δὲ ἐλέγχθη κατὰ τὴν σύντομον ταύτην συνέντευξιν, δὲν ἐγένετο γνωστόν· ἀλλ' ὅτε οἱ δύο ἱππῶται συνήντησαν τὴν Κυρίαν Χίλδαν καὶ τοὺς λοιπούς, ὁ ἱππότης Ἐλβέρτος εἶπε, «Κατὰ τὴν τὴν νεανικὴν ἡμῶν ἡλικίαν, ὁ ἱππότης Ἐμβῆς καὶ ἐγὼ ἤμεθα φίλοι· πέποιθα δὲ ὅτι τοῦ λοιποῦ θέλομεν εἶσθαι ἐγκαρδίως ἀδελφοί. Συνεφωνήσαμεν δέ, ὥστε πᾶν ὅ,τι δυσάρεστον συνέβη κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους μῆνας, μηδέποτε νὰ μνημονευσθῇ ἀπὸ ταύτης τῆς εὐτυχοῦς ἡμέρας.» Προσφέρον δὲ τὴν χεῖρά του πρὸς τὸν ἱππότην Ἐμβῆν, προσέθηκε μετὰ ἐμφάσεως, «Πέποιθα εἰς τὴν ὑπόσχესίν σου.» Μετὰ ὅψεως ἐκφραζούσης αἰσχύνην καὶ ἐν ταύτῳ εὐγνωμοσύνην, ἐσφίγγεν ὁ ἱππότης Ἐμβῆς τὴν προσφερθεῖσαν χεῖρα· ἔπειτα στρέψας πρὸς τὴν Κυρίαν Χίλδαν, εἶπε, «φιλάτη μου συμβία, θὰ χαρῆς βεβαίως μανθάνουσα ὅτι ὁ μεγαλόψυχος ἱππό-

της συνήνεσε νὰ μᾶς τιμήσῃ μετὰ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ ἕως οὗ τὸ Εὐτυχὲς Φρούριον εὐτρεπισθῇ πρὸς ὑποδοχὴν αὐτοῦ καὶ τῆς θαυμασίας θυγατρὸς του.

Πρὸ πολλοῦ ἀνέγνωσα τὸ περὶ Ῥόζας διήγημα εἰς Γαλλικὸν σύγγραμμά· μετὰ τινὰ δὲ ἔτη συντάξασα αὐτὸ ἀγγλιστί, τὸ κατεχώρισα εἰς Περιδικὸν τι τῶν παίδων. Δὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀκριβὲς μετὰφρασιν· διότι δὲν εἶχον ἐνώτιόν μου τὸ πρῶτότυπον· συγγράφουσα δὲ τὸ περιεργον τοῦτο διήγημα, παρέλειψα, ὅσα χωρία δὲν ἦσαν ἀρμόδια πρὸς τοὺς νεαροὺς ἀναγνώστας μου, παρενέθηκα δὲ ἄλλα ὠφέλιμα διδάγματα μὴ εὐρισκόμενα ἐν τῷ πρῶτότυπῳ.

Δὲν ἔχω λόγους νὰ φρονῶ ὅτι τὰ κύρια συμβάντα τοῦ διηγήματος τούτου εἶναι πλαστά. Ἄν δὲ παραδεχθῶμεν ὅτι εἶναι ἀληθῆ, πόσον θαυμαστὴ εἶναι ἡ Θεία Πρόνοια, ἥτις, ὡς χρυσοῦς μίτος, διατρέχει αὐτὸ καθ' ὅλακληρίαν, συνδέουσα τὰ διάφορα γεγονότα.

ΦΥΣΙΚΗ

[Ἰπὸ Ε. Α. ΚΕΧΑΓΙΑ.]

Αἱ πρῶται ἀντιλήψεις τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου εἰσὶ διὰ τὸν παῖδα ἀφετηρία τῶν φυσικῶν μελετῶν. Ὁ παῖς μετὰ συντόνου προσοχῆς προσοχῆς παρατηρεῖ τὸ κινούμενον ἐκκρεμές τοῦ ὥρολογίου, τὴν σφαῖραν κυλιόμενῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τὸν τροχὸν τῆς ἀμάξης περιστρεφόμενον περὶ τὸν ἄξονα. Ὁ διέτης παῖς παρατηρεῖ τὰ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ῥύακος ἐπιπλέοντα φύλλα τῶν δένδρων καὶ βυθιζόμενον τὸν ἐν αὐτῷ βυθθέντα λίθον· πειράται δὲ ποικιλοτρόπως, ὅτε μὲν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ σώματος, ὅτε δὲ διὰ ξυλάρικον νὰ εὐρῇ τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος αὐτῶν. Πρωϊότερον ἐφελεσσομένη τὴν περιέργειαν καὶ προσοχὴν αὐτοῦ εἰσὶ τὰ ἀτμοσφαιρικὰ φαινόμενα καὶ μάλιστα γιῶν καὶ θυβρός. Πάντα δὲ τὰ παίγνια αὐτοῦ εἰσὶ σχεδὸν φυσικὰ πειράματα, ὡς π. χ. τὸ σφαιροβολεῖν, περιστρέφειν τὴν στεφάνην, κτίζειν ἄλ. ἅτινα οὐ μόνον τὸ μηχανικὸν τοῦ σώματος αὐτοῦ ἀσκούσι σύστημα, ἀλλὰ διδάσκουσι καὶ τὴν χρῆσιν τὴν σκόπιμον τῶν μελῶν αὐτοῦ, πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἐννοιοῖν τινὰ τῶν φυσικῶν νόμων αὐτῷ παρέχουσιν. Ὁμολογητέον ὅμως ὅτι ἡ ἐρευνητικὴ τοῦ παιδὸς ὁρεξίς, δι' ἧς ἐπιμῶνως ἐπιζητεῖ τὴν ἐπισθεν τῶν φαινομένων κρυπτομένην αἰτίαν ν' ἀνακαλύψῃ, καθίσταται πολλάκις ὑλικῶς ἐπιζήμιος· ἀλλ' ἡ ὑλικὴ αὕτη ζημία ὡς πρὸς τὴν ἐκ ταύτης προερχομένην ἠθικὴν ὠφέλειαν εἶναι ἐλαχίστη. Ἀναγκαῖον ὅμως εἶναι νὰ προλαμβάνηται ἡ τάσις αὕτη τοῦ παιδὸς, ἵνα μὴ ἐνωρὶς ἐξοικειωθῇ μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς καταστροφῆς.

Τετραέτης δὲ ὁ παῖς γενόμενος, ἐνίοτε ἀργότερον, ἐρωτᾷ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ περὶ τῆς αἰτίας φαινομένων τινῶν καὶ μάλιστα ὅταν, φαινομένου τινὸς πολλάκις ὑπὸ τοῦ παιδὸς παρατηρηθέντος καὶ ὡς κανόνος τεθέντος, ἀντιστοιχον μὲν, ἑτέρας ὅμως φύσεως συμβαίνει, ὡς π. χ. «Διὰ τί ἡ βροχὴ δὲν παράγει ὑγρασίαν;» ἐρωτᾷ ὁ παῖς ἐπὶ τῇ θεᾷ βροχῆς κοινορτοῦ.